

Saatja: Maire Iro - AKI
Saatmisaeg: neljapäev, 19. juuni 2025 07:12
Adressaat: press - AKI; TI press
Teema: Andmekaitse Inspeksioon saatis ministeeriumitele ettepaneku luua õiguslik alus töötajate joobe kontrollimiseks

Andmekaitse Inspeksioon saatis ministeeriumitele ettepaneku luua õiguslik alus töötajate joobe kontrollimiseks

Andmekaitse Inspeksioon saatis kolmapäeval, 18. juunil Sotsiaalministeeriumile ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile [märgukirja](#) ettepanekuga luua seadusesse selge õiguslik alus, mis reguleerib töötajate joobeseisundi kontrollimist.

Joobe kontrollimine ja sellega seotud isikuandmete töötlemine töösuhetes on praegu seaduse tasandil reguleerimata. Regulatsiooni puudumine on loonud olukorra, kus tööandjad tegutsevad sageli õiguslikult ebakindlal pinnal. Samal ajal võib joobeseisundis töötamine kujutada tõsist ohtu nii töötajale endale kui ka tema kolleegidele ja klientidele, eriti näiteks ehitusel, transpordis või tootmises.

Inspeksioon rõhutab, et selged reeglid joobe kontrollimiseks on olulised nii tööohutuse tagamiseks, tööandjatele õiguskindluse loomiseks kui ka töötajate õiguste kaitseks. Kuigi paljud tööandjad kontrollivad praegu töötajate alkoholijoovet alkomeetri abil, puudub selleks hetkel seaduslik alus.

„Selge õigusliku aluse puudumine on tinginud olukorra, kus tööandjad kontrollivad töötajate tervise seisundit ilma selgeid reegleid järgimata,“ selgitas inspeksiooni menetlusvaldkonna jurist **Jekaterina Aader**. „See riivab töötajate põhiõigusi ega vasta ka isikuandmete kaitse üldmääruses sätestatud nõuetele.“

Tasakaal tööohutuse ja privaatsuse vahel on võimalik

Tööandjal on seadusest tulenev kohustus tagada ohutu töökeskkond ning vajadusel joobes töötaja töölt kõrvaldada. Joobe kontrollimine on eriti oluline sektorites, kus võimalik joobeseisund ohustab otseselt nii töötajate kui ka teiste inimeste elu ja tervist. Samuti ametikohtadel, kus töötatakse suurema ohu allikaga. Samas ei ole tööandjal praegu töötaja joovet võimalik kontrollida muul moel kui tervishoiuteenuse osutajat kaasates, mis on tööandjate jaoks aja- ja ressursimahukas ning igapäevases töökorralduses sageli ebapraktiline.

„Senine õiguslik ebaselgus on jätnud nii tööandjad kui ka töötajad keerulisse olukorda,“ märkis Andmekaitse inspeksiooni peadirektor **Pille Lehis**. „Tööandjal on küll kohustus joobes töötaja töölt kõrvaldada, ent mõistlikud võimalused joobeseisundi kontrollimiseks puuduvad.“

Inspeksiooni hinnangul on tööohutuse ja töötajate privaatsuse vahel võimalik leida õiglane tasakaal. Parim lahendus selleks on luua selge õiguslik raamistik, mis annab tööandjatele võimaluse tööohutuse tagamiseks, kaitseb töötajate õigusi ning tagab, et töötajate joovet kontrollitakse kooskõlas isikuandmete töötlemise põhimõtetega.

Varasem reguleerimiskatse jäi pooleli

Joobe kontrollimine töökohal ei ole uus teema. Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse muutmisel 2022. aastal oli algselt planeeritud vastav regulatsioon sisse viia, kuid see jäeti eelnõu teisel lugemisel välja, viidates töötajate õiguste võimalikule ülemäärasele riivele.

Andmekaitse Inspektsiooni hinnangul on aeg see küsimus tasakaalustatult ja andmekaitse põhimõtteid järgides taas päevakorda tuua.

Ka Tööinspektsioon on teinud varasematel aastatel samasuguse ettepaneku

Tööinspektsioon rõhutab, et joobeseisund töökohal suurendab oluliselt tööõnnetuse riski, mistõttu on tegemist tõsise tööohutuse küsimusega. “Näeme, et tegemist on reaalse probleemiga – tööandjad pöörduvad meie poole küsimusega, kuidas joobeseisundi kahtluse korral õigesti ja seaduslikult tegutseda,” selgitas **Kaire Saarep**, Tööinspektsiooni peadirektor.

Praegu on tööandjad olnud keerulises olukorras – joobe kahtluse korral on nad pidanud tuginema vaid välistele tunnustele nagu häiritud kõne, koordinatsioonihäired või muutunud käitumine. „Tööandja järeldus väliste kriteeriumite alusel ei pruugi olla õige, mis võib tuua endaga kaasa töövaidluse,“ sõnas Saarep.

Märgukiri on avaldatud Andmekaitse Inspektsiooni kodulehel.

https://www.aki.ee/sites/default/files/documents/2025-06/M%C3%A4rgukiri_%20joobe%20tuvastamine.pdf

Maire Iro

Avalike suhete nõunik
Andmekaitse Inspektsioon

maire.iro@aki.ee

5385 4644, 627 4136

Dajaana-Jessica Vaher

Kommunikatsioonispetsialist
Tööinspektsioon

dajaana.vaher@ti.ee

5562 2797